

EMLÉKEZTETŐ a Nemzeti Tehetségügyi Koordinációs Fórum üléséről

Helyszín: Emberi Erőforrások Minisztériuma, Emberi Erőforrások Minisztériuma, Klubterem
(1054 Budapest, Akadémia u. 3. II. em.)

Időpont: 2019. április 16. 13 óra

I. Jelen vannak:

A Nemzeti Tehetségügyi Koordinációs Fórum szavazati joggal rendelkező tagjai:

- A Fórum szavazati joggal rendelkező elnöke **Novák Katalin** család- és ifjúságügyért felelős államtitkár delegáltja **Dr. Illés Boglárka** ifjúságpolitikáért és esélyteremtésért felelős helyettes államtitkár
- A Magyar Országgyűlés Kulturális Bizottságának elnöke **Dr. Pószán László** a Fórum társelnöke
- Magyar Tudományos Akadémia elnöke **Prof. Dr. Lovász László** a Fórum társelnöke delegáltja **Prof. Dr. Pléh Csaba** a Magyar Tudományos Akadémia Közoktatási Elnöki Bizottságának elnöke
- Nemzeti Tehetségsegítő Tanács elnöke **Dr. Polonkai Mária** a Fórum társelnöke;
- Belügyminisztérium: **Dr. Pintér Sándor** miniszterelnök-helyettes, belügyminiszter delegáltja **Kovácsné dr. Szekér Enikő** főosztályvezető, Életpálya-fejlesztési és Stratégiai Főosztály
- Agrárminisztérium: **Dr. Nagy István** agrárminiszter delegáltja **Lórántné Horváth Tímea Sarolta** főosztályvezető, Agrárszakképzési Főosztály
- Honvédelmi Minisztérium: **Dr. Benkő Tibor** honvédelmi miniszter delegáltja **Győri Péter Pál** főosztályvezető, Humánpolitikai Főosztály
- Pénzügyminisztérium: **Varga Mihály** miniszterelnök-helyettes, pénzügyminiszter delegáltja **Orcsik Attila** főosztályvezető, Oktatási, Kulturális és Tudománypolitikai Költségvetési Ügyek Főosztálya
- Innovációs és Technológiai Minisztérium: **Dr. Palkovics László** nemzeti innovációs és technológiai miniszter delegáltja **dr. Cziráki Szabina** OTDT titkár; Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal munkatársa
- **Bajor Péter** ügyvezető elnök (Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége delegáltja)
- **Ember Csaba**, a Magyar Zeneiskolák és Művészeti Iskolák Szövetségének elnöke, (Magyar Zeneiskolák és Művészeti Iskolák Szövetsége delegáltja)
- **Dr. Földvári-Nagy Lászlóné Dr. Lenti Katalin** igazgató (Kutató Diákokért Alapítvány delegáltja)
- **Dr. Polonkai Mária**, szakmai vezető (Arany János Tehetséggondozó Program Intézményeinek Egyesülete delegáltja) delegáltja **Hercz Alexandra**, a Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége munkatársa

A Nemzeti Tehetségügyi Koordinációs Fórum tanácskozási joggal rendelkező tagjai a határon túli magyar tehetségsegítő szervezetek képviselői:

- Erdély: **Bereczki Kinga** elnök, Székelyföldi Tehetségsegítő Tanács delegáltja **Kormos Dénes** elnök, Kárpát-medencei Tehetségsegítő Tanácsok Kollégiuma;
- Erdély: **Dr. András Szilárd** ügyvezető elnök, Erdélyi Tehetségsegítő Tanács (ETT), delegáltja **Bajor Péter** a Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetségének ügyvezető elnöke
- Kárpátalja: **Dr. Orosz Ildikó**, a Kárpátaljai Pedagógusok Szövetségének elnöke, delegáltja **Váradi Natália**, a Genius Jótékonyági Alapítvány igazgatója, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Felnőttképzési Központjának igazgatója
- Vajdaság: **Juhász Attila**, a Bolyai Farkas Alapítvány a Magyarul Tanuló Tehetségekért igazgatója, delegáltja **Sőregi Oszkár**

Meghívottak:

- **Fekete Péter** kultúráért felelős államtitkár delegáltja **Dr. Nagy Mihály** főosztályvezető, Kiemelt Kulturális Ügyek Főosztálya
- **Prof. Dr. Bódis József** oktatásért felelős államtitkár delegáltja **Szakácsné Nemere Györgyi** kormány-főtanácsos, Köznevelésért Felelős Helyettes Államtitkárság, Köznevelés-igazgatási Főosztály
- **Dr. Szabó Tünde** sportért felelős államtitkár delegáltja **Kovács György Zsolt** főosztályvezető-helyettes, Sportkapcsolati Főosztály
- **Dr. Gloviczki Zoltán** elnök, Oktatási Hivatal delegáltja **Balássy Petra** főosztályvezető, Elnöki Titkárság
- **dr. Vincze Géza** ügyvezető igazgató, Új Nemzedék Központ Nonprofit Közhasznú Kft.
- **Jávor Balázs** tehetségfejlesztési igazgató, Új Nemzedék Központ Nonprofit Közhasznú Kft.
- **Elter András** szakmai vezető, Új Nemzedék Központ Nonprofit Közhasznú Kft.
- **Prof. Dr. Szendrő Péter** elnök, Országos Tudományos Diákköri Tanács delegáltja **dr. Cziráki Szabina** OTDK titkár
- **Krekuska Róbert** osztályvezető, Család- és Ifjúságügyért Felelős Államtitkárság
- **Somogyi Virág** tehetséggondozási referens, Család- és Ifjúságügyért Felelős Államtitkárság
- **dr. Mészáros Karina** főigazgató, Emberi Erőforrás Támogatáskezelő
- **Szántai Irén** támogatások lebonyolításáért felelős szakmai főigazgató-helyettes, Emberi Erőforrás Támogatáskezelő
- **Binder Eufrozina** pályázati igazgató, Emberi Erőforrás Támogatáskezelő
- **Iványi Szilvia** programiroda-vezető, Emberi Erőforrás Támogatáskezelő

Dr. Illés Boglárka ifjúságpolitikáért és esélyteremtésért felelős helyettes államtitkár asszony tolmácsolta Novák Katalin államtitkár asszony üdvözlését, köszöntötte a Fórum társelnökeit, tagjait.

A Fórum elnöke, Novák Katalin család- és ifjúságügyért felelős államtitkár asszony szavazati jogát az ülésen Dr. Illés Boglárka ifjúságpolitikáért és esélyteremtésért felelős helyettes államtitkár asszony gyakorolja.

Dr. Illés Boglárka ifjúságpolitikáért és esélyteremtésért felelős helyettes államtitkár asszony köszöntötte és gratulált Dr. Polonkai Máriának, akit 2019. április 13-án választottak meg a Nemzeti Tehetségsegítő Tanács elnökének, egyben megköszönte Benkő Vilmos leköszönő elnök úr munkáját.

Dr. Illés Boglárka ifjúságpolitikáért és esélyteremtésért felelős helyettes államtitkár asszony Levezető Elnökként megbízta Binder Eufrozinát, a Fórum titkárát a jegyzőkönyv vezetésével.

II. Határozatképeség megállapítása

Dr. Illés Boglárka ifjúságpolitikáért és esélyteremtésért felelős helyettes államtitkár asszony megállapította, hogy a Fórum határozatképes. 13 szavazati joggal rendelkező tag vett részt az ülésen. (A Fórum ülése akkor határozatképes, ha azon az állandó tagok több mint a fele jelen van: legalább 8 fő.)

Dr. Illés Boglárka ifjúságpolitikáért és esélyteremtésért felelős helyettes államtitkár asszony Levezető Elnökként ismertette az ülés napirendi pontjait.

A Fórum ülésének napirendi pontjai:

- 1) Beszámoló az EFOP-3.2.1-15 Tehetségek Magyarországára projekt előrehaladásáról

Előterjesztő: Új Nemzedék Központ Nonprofit Közhasznú Kft. és a Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége

- 2) Előterjesztés a Nemzeti Tehetség Program végrehajtásának 2019-2020. évi cselekvési programja alapján 2019-ben kiírásra kerülő pályázatok újdonságairól és a forrásfelosztásra vonatkozó javaslatról

Előterjesztő: Család- és Ifjúságügyért Felelős Államtitkárság

- 3) Egyebek

Az 1-2. napirendi pontokhoz kapcsolódóan írásos előterjesztés készült, mely megküldésre került elektronikusan, valamint a helyszínen is kiosztásra került, a jelenlevők papíralapon kézhez kapták.

Szavazás: a Fórum jelen lévő tagjai egyhangúan elfogadták a Fórum 2019. április 16-i ülés napirendi pontjait.

III.A napirendi pontok érdemi tárgyalása

1. napirendi pont

Beszámoló az EFOP-3.2.1-15 Tehetségek Magyarországára projekt előrehaladásáról
Előterjesztő: Új Nemzedék Központ Nonprofit Közhasznú Kft. és a Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége

Dr. Illés Boglárka helyettes államtitkár asszony Levezető Elnökként felkérte az Új Nemzedék Központ Nonprofit Közhasznú Kft. (ÚNK) és a Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége (MATEHETSZ) képviselőit, Jávor Balázs tehetségfejlesztési igazgató és Bajor Péter ügyvezető elnök urakat, hogy az 1. napirendi ponthoz kapcsolódóan tartsák meg előadásukat.

Jávor Balázs tehetségfejlesztési igazgató (Új Nemzedék Központ Nonprofit Közhasznú Kft.) számolt be az ÚNK szakmai előrehaladásáról az EFOP-3.2.1-15 Tehetségek Magyarországára projekt vonatkozásában. Ismertette, hogy a több mint 6 milliárd forintos projekt megvalósításának 60%-án vannak túl, az időarányos előrehaladás megfelelő, melyet alátámasztanak a projekt monitoring és az egyéb ellenőrzések, valamint a pénzügyi teljesítés üteme is megfelelően halad.

A szakmai előrehaladást 5 témakörön keresztül ismertette:

- *Minősített Tehetséggondozó Műhelyek hálózata*

A hálózat 2 éve került kialakításra, a projekt keretén belül az ország egyenletes lefedettségének érdekében 39 intézmény került kiválasztásra a minősítési eljárás során. Ebből 31 intézmény az EFOP-3.2.1 projekt keretében kerül fejlesztésre a konvergencia régiókban, a maradék 8 pedig a Nemzeti Tehetség Program keretében a Középmagyarországi régióban. Széles szolgáltatási portfóliót vehetnek igénybe az intézmények az egyedi igényeknek megfelelően, a projekt közvetlenül egyaránt támogatja a pedagógusokat, tanulókat és az intézményeket. A projekt keretén belül 92 műhelymunka szerveződött; nagy értékben történt eszközbeszerzés; megvalósult 370 tanuló egyéni mentorálása, ösztöndíjban való részesítése, térítésmentes mentorképzés és 4.500 tanuló vett részt a Műhelyek különböző tehetséggondozó programjain. Az intézményekben történt monitoring látogatások meggyőzőek voltak arra nézve, hogy a vállalt tevékenységek magas színvonalon valósultak meg.

Az elkövetkezendő időszakban megvalósul a második monitoring látogatás valamennyi intézményben, valamint a tervek szerint a fejlesztés végén, magát a fejlesztést egy követő kutatással támogatja az ÚNK, amely eredményeképpen a projekt végén (2020.12.31.) pontos adatok állnak majd rendelkezésre, melyekből kimutatható lesz, hogy a fejlesztési projekt milyen hatékonysággal valósult meg.

- *Tehetségszűrés, - azonosítás rendszereinek fejlesztése*

Az online mérőeszköz rendszer vonatkozásában 2 adaptív online képesség teszt kidolgozása történt meg (NoVo, SAM), melyeket két, egyre bővülő mérési pilotban ki is próbáltak. Elkészült az egész mérést támogató informatikai rendszer és zajlik a mérőeszközök 3. pilotja a mérési felelősök képzésébe ágyazva. A pilotba 11.000 5. osztályos tanulót értek el. 2020 tavaszán valósul meg a pilot 4. záró szakasza, ahol bevezetésre kerül további két adaptív teszt és tanári értékelő skála, melyek kifejlesztése folyamatban van. A projekt végére tehát 5 online bemért mérőeszköz rendszert tudnak a köznevelés részére rendelkezésre bocsátani.

- *Egyéni helyzetben alkalmazható eszközök, tömbösített fejlesztő rendezvények, csoportos támogatások*

Egyéni fejlesztésben már kidolgozott eszközök a kreativitás tesztek és a tanári értékelő skálák, amelyek alkalmazásra kerültek. Jelenleg zajlik a fenti eszközök nagy mintavételű kipróbálása, annak érdekében, hogy a következő tanévre átadásra kerüljön a Minősített Tehetséggondozó Műhelyek részére és ezáltal a tehetségazonosítás minél hatékonyabbá váljon.

Pályaválasztási napokon nagy sikerrel valósítottak meg kitelepüléseket, melyek keretében pályaaorientációs tanácsadást szerveztek fókuszáltan a tehetséges fiatalok számára 11 vidéki városban, illetve a tehetség felismerését támogató sporteseményeket valósítottak meg az elvárt indikátorokat teljesítve.

A pályaaorientációs programok megvalósítása során igyekeznek kiemelt hangsúlyt fektetni a természettudományos területekre.

- *Kutatások és jó gyakorlatok azonosítása*

16 kutatási téma feldolgozására került sor, ebből 6 téma lezárult, 2 lektorálás alatt van, 4 keresztmetszeti és 4 longitudinális kutatás pedig folyamatban van. Időarányosan tekintve jó ütemben haladnak a kutatások. Az eredményeket a Tehetségműhely sorozatban jelentetik meg. A kiadványsorozat első része nyomtatásban megjelent, további két rész áll nyomdai előkészítés alatt, valamint a kutatások előrehaladtával készülnek a további kötetek.

- *Tehetségtámogató környezet kialakítása*

PR és rendezvény kommunikációs tevékenységeken keresztül valósul meg. Például nemzetközi konferenciák szervezése a tapasztalatcsere, kapcsolatépítés érdekében; hazai tudományos tehetségkonferencia rendezvénysorozat (*Tehetségbarát iskola*), illetve népszerűsítő rendezvények szervezése (*Tehetségfesztivál 2018*). Ehhez kapcsolódóan az EFOP 3.2.1 program mellett a Nemzeti Tehetség Program keretéből valósul meg az ÚNK szervezésében a Bonis Bona díj, valamint a Tehetségbarát önkormányzat díj átadását méltó módon megünneplő Országos Tehetség Gála átadó, a Nemzet Fiatal Tehetségeiért Ösztöndíjasai számára szervezett alumni közösség létrehozása és az OKTV díjkiosztó.

Dr. Illés Boglárka helyettes államtitkár asszony Levezető Elnökként megkérte a megjelenteket, hogy amennyiben bárkinek kérdése, felvetése van ezen beszámolóval kapcsolatban, azt jelezze.

Hozzászólások

Prof. Dr. Pléh Csaba javaslata: az intelligencia teszt fejlesztésében a megvalósító team vegye fel a kapcsolatot a Szegedi Tudományegyetem képesség kutató csoportjának vezetőjével, Dr. Csapó Benővel. Az említett kutató csoport nagyszámú mérést végzett az említett célcsoporttal. Kérdése: Hol lehet hozzáférni a Tehetségműhely sorozathoz?

Pósán László hozzászólása: általános felvetése, hogy az uniós projektek indikátor elvárásainak megfelelően ugyan nagyszámú pedagógus továbbképzést szükséges megvalósítani, azonban ezek szakmai tartalma nem mindig az elvárásoknak megfelelő. Ezzel párhuzamosan a pedagógusok számára is nagyon megterhelő a képzések száma, amely nem feltétlenül eredményes.

Felvetette továbbá azon pedagógusok díjazásának lehetőségét, akiknek a tanórai kereten belül sikerül eredményesen tanítani a tanulókat pl. idegen nyelv magas szintű elsajátítása.

Jávor Balázs válasza Prof. Dr. Pléh Csaba részére: első észrevétel kapcsán elmondta, hogy Csapó Benő professzor úr az EFOP 3.2.1 Tehetségek Magyarországa projekt szakmai tanácsadó testületének tagja, ennél fogva biztosított a Szegedi Tudományegyetemen végzett mérésekről történő konzultáció és az együttműködés.

A Tehetségműhely sorozat nyomtatott példányainak terjesztése a rendelkezésre álló példányok keretéig megtörtént, elektronikusan elérhető a projekt honlapján. (www.tehetssegmagyarorszaga.hu)

Pósán László felvetéseire adott válasz: a projekt első éveiben valóban könnyebb volt a képzésekre bevonni a pedagógusokat, azonban időközben a képzések túlkínálata tapasztalható. A kezdeti években megalapozott magas színvonalú, az igényeket követő képzések továbbra is garantálják a megfelelő számú érdeklődést.

Az 1. napirendi pontban foglalt beszámolót Bajor Péter ügyvezető elnök folytatta, a projekt konzorciumi partnere a Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége képviselőjében.

Bajor Péter az online felületekkel kapcsolatban beszélt a MATEHETSZ által működtetett www.tehetsseg.hu oldalról, mely mára havi százezer fős látogatottsággal rendelkezik, és amelyen keresztül tartják a kapcsolatot szakembereikkel, érdeklődő szülőkkel, gyermekekkel. A tehetség támogató környezetet további két online felületen keresztül is biztosítják:

- www.csibesztura.hu: Az oldal kognitív részképességeket fejlesztő játékokat tartalmaz, amelyek nagyon népszerűek a gyermekek körében. (3000 feladat, gyakorlat, a látogatottsága közel ötvenezer fő havonta)
- A pedagógusok részére pedig elkészült az a felület, amelynek segítségével a játékok csoportosan is használhatók.
- A MATEHETSZ a projekt megvalósítása során, a *pedagógus-továbbképzések* tekintetében jelen beszámolóig az előírt tízezres (MATEHETSZ-re nézve 7.500) indikátor számból 3454 fő részvételt teljesített. Itt is érezhető a pedagógusképzések túlkínálata, azonban a tapasztalatok szerint a MATEHETSZ és ÚNK által megszólított pedagógusok, szakemberek örömmel vesznek részt a képzéseken. A kontaktalkalmas képzések könnyítése érdekében például 8 új e-learning pedagógus továbbképzés került fejlesztésre, amely által 8 témában lehetséges az érzékenyítés a tehetséggondozás új megoldásai iránt. A következő időszakban kreatív módon új célcsoportokat kívánnak felkutatni és megtalálni, ezzel biztosítva az előírt indikátorok teljesülését.
- *A csoportos és egyéni tanácsadási* tevékenység folyamatosan zajlik, az elmúlt évek során jelentős módszertan került kifejlesztésre annak érdekében, hogy a csoportos támogatások, fejlesztések helyben, az intézményekben valósuljanak meg. Több felhívás megvalósult már, jelenleg pedig egy olyan felhívás ütem zajlik, amelynek keretében 4000 tanuló kap körülbelül 18-20 órás kiscsoportos fejlesztést. A több hónapos fejlesztő folyamat részeként a szülők, pedagógusok is megszólításra kerülnek. Egyéni tanácsadásra, mentális támogatásra is van lehetőség a bevont 250-300 pszichológus kolléga által.
- *Tehetségsegítés regionális rendszereinek koordinációja* keretében zajlik az európai és kárpát-medencei, illetve azon belül magyarországi tehetség hálózat szervezése (EFOP projekten belül a konvergencia régiók terén), a szakszolgálatok, tagintézmények bevonása 18 megyében, műhelybeszélgetések keretében.

A regionális rendszer fejlesztésének a része a vállalatok bevonása is, ez a projektben leginkább a Genius Loci díj koordinálását jelenti. Az elmúlt napokban került átadásra az elismerés 12 vállalat részére, amelyek helyben vagy regionálisan jelentős mértékben támogatták a tehetségeket pénzzel, eszközzel, szolgáltatással. A vállalatok a felmérések szerint körülbelül 800 millió forinttal támogatták évente a tehetséggondozást. Ezek zömében kis összegű, 1-15 millió forint közötti támogatások, nagyrészt a helyi intézmények részére.

A MATEHETSZ honlapján megtalálható az ún. tehetségtérkép, amelyen feltüntetésre kerültek a tehetségpontok, tehetségsegítő tanácsok, minősített tehetséggondozó műhelyek, valamint a pedagógiai szakszolgálatok adatbázis-szerűen és térképen, továbbá megjelenítésre kerültek a jó gyakorlatok is.

- *Tutorszolgáltatás* a projekt központi eleme. Ennek keretében nagy volumenben 1 éven keresztül egyedi kísérést kapnak a gyerekek. Jelenleg 104 fő tutor dolgozik az országban, 736 fiatalt segítve. Az egyéni támogatási rendszer kialakítása nagy siker a MATEHETSZ munkájában.
- *Ösztöndíj biztosítása* kizárólag a programba bevont gyerekek részére, elhatárolva a Nemzet Fiatal Tehetségeiért Ösztöndíjtól és egyéb ösztöndíjaktól. Eddigi ösztöndíjasok száma 1096 fő, 153 millió forint összegben. A projekt végéig számszerűen elvárt létszám 2000 fő.

A projekt eredményeinek hasznosulása érdekében a MATEHETSZ folyamatosan és nyitottan biztosít szakmai háttérrel a köznevelés és a magyar társadalom számára. 554 szerződött szakember, 41 szakkönyv, 23 tanulmány füzet érhető el a honlapon, hírlevél formájában 25 ezer ember értesül havonta a tehetséggondozás eseményeiről, 71 különböző média megjelenésen keresztül ismertették és hirdették a projekt eredményeit és 47 szakmai előadást tartottak az elmúlt 2 évben.

Törekednek a szervezetek, intézmények és szakemberek közötti minél szorosabb kapcsolat kialakítására, megtartására, valamint civil szervezetként szakpolitikai összekötő szerepet vállalnak fel a tehetséggondozásban résztvevők és a politikai célkitűzéseket megvalósító minisztériumi és állami intézmények között. Legújabb fejlemény az Agrárminisztérium által fenntartott 8 intézményt célzó pilot program indítása, kifejezetten az agrárintézményekben tanuló tehetségek számára felkínált érzékenyítő képzések, műhelybeszélgetések, előadások formájában, törekedve arra, hogy a szakképző intézmények is minél nagyobb mértékben részesüljenek a tehetséggondozó fejlesztésekből.

Dr. Illés Boglárka helyettes államtitkár asszony Levezető Elnökként megkérte a megjelenteket, hogy amennyiben bárkinek kérdése, felvetése van ezen beszámolóval kapcsolatban, azt jelezze.

Hozzászólás nem történt.

1/2019. (IV.16) számú határozati javaslat

Nemzeti Tehetségügyi Koordinációs Fórum meghallgatta és tudomásul vette az EFOP-3.2.1-15 Tehetségek Magyarországa projekt előrehaladásáról szóló beszámolót.

Szavazás

1/2019. (IV.16) számú határozat

Nemzeti Tehetségügyi Koordinációs Fórum egyhangúlag elfogadta az EFOP-3.2.1-15 Tehetségek Magyarországá projekt előrehaladásáról szóló beszámolót.

2. napirendi pont

Előterjesztés a Nemzeti Tehetség Program végrehajtásának 2019-2020. évi cselekvési programja alapján 2019-ben kiírásra kerülő pályázatok újdonságairól és a forrásfelosztásra vonatkozó javaslatról

Előterjesztő: Család- és Ifjúságügyért Felelős Államtitkárság

Dr. Illés Boglárka előzetesen ismertette a 2019. évi pályázatok keretösszegeire vonatkozó javaslat előkészítését meghatározó alapokat; amely egyrészt a 2018. évre meghatározott keretösszeg (közel 3,1 milliárd), másrészt a 2018. december 17-én elfogadott következő két éves cselekvési program, a *Nemzeti Tehetség Program végrehajtásának 2019-2020. évi cselekvési programjáról szóló Kormányhatározat*. Számszerűsíthető formában is döntés született olyan újdonságokról és horizontális célkitűzésekről, amelyekre érdemes többletforrást biztosítani. A 2019. évi pályázatok forrásának keretösszege 3,3 milliárd forint.

A Család- és Ifjúságügyért Felelős Államtitkárság által előkészített javaslati táblában - amely elektronikusan is megküldésre került a Fórum meghívottja részére – látható, hogy vannak olyan pontok, amelyek csökkentésére tettek javaslatot és olyan pontok, amelyeknél többletforrás bevonására került sor. A csökkentések esetében törekedtek arra, hogy a csökkentés mértéke ne haladja meg a 10%-ot a korábbi évhez képest, ezzel biztosítva, hogy a pályázatokat hasonló mértékben lehessen támogatni. Dr. Illés Boglárka felhívta a figyelmet azon pontokra, ahol jelentősebb csökkentést, illetve nagyobb mértékű keretösszeg emelést javasolnak:

- Jelentősebb mértékű csökkentés látható az *I.1.e. Támogatni kell a hazai és határon túli kulturális intézmények tehetséggondozó programjait pontban*. Ennek indoka, hogy a meghívott szervezeteket is arra szeretnék ösztönözni, hogy a nyílt pályázati felhívásban vegyenek részt. Amennyiben túlpályázás lenne tapasztalható, megfontolásra kerülne a keretösszeg emelése.
- Jelentősebb mértékű csökkentés látható a *I.1.k. Támogatni kell a hazai és határon túli magyar kettős vagy többszörös különlegességű magyar tehetségeket támogató, integráló környezetben megvalósuló tehetségsegítő programokat pont* esetében. A közel 100 millió forint összegű csökkentés javaslata mögött szintén az a törekvés áll, hogy a korábban meghívásos pályázat keretében támogatott szervezetek a nyílt felhívások útján nyújtsanak be pályázatot.

Helyettes Államtitkár Asszony megemlítette, hogy ez a terület egy nagyobb mértékű szervezeti átalakítás alatt áll és figyelemmel szeretnének lenni a következő időszak döntéseire is. A nagyobb mozgástér biztosítása érdekében, ehhez kapcsolódóan a *III.5. Biztosítani kell a tehetséggondozó szolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférést, kiemelve a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek és fiatalok, és a kedvezményezett járások besorolásáról szóló kormányrendelet alapján a kedvezményezett járásokhoz tartozó települések tekintetében pontba került átcsoportosításra az elvont összeg, indikátor hozzárendelése nélkül*. Ez a pont segít abban, hogy adott esetben olyan projektek is támogatásra kerülhessenek, amelyek akár ennél a

programpontnál, akár más programpontnál felmerülnek és túlpályázás esetén a forrás átcsoportosítás lehetősége biztosítható legyen.

- Jelentős emelés látható a *I.1.1. A hazai nagy hagyományú és szakmailag elismert országos vagy Kárpát-medencei szervezésű hagyományos és online tanulmányi és művészeti versenyek támogatása* pontban. A köznevelési területtel történt egyeztetést követően, a köznevelési terület javaslatára ebben a pontban történt emelés egy részét célszerű lenne az *I.1.m. Támogatni kell a hazai tehetséges, országos versenyeken eredményt elért magyar fiatalok nemzetközi tanulmányi és művészeti versenyeken, hivatalos magyar csapat nemzetközi tudományos diákolimpiákon, valamint tantárgyi világversenyeken való részvételét, továbbá a nemzetközi tudományos és művészeti versenyek hazai megrendezését* pontba csoportosítani. Ettől függetlenül a programpont keretösszege mindenképpen emelkedik tekintettel arra, hogy egyrészt ebben az évben hazai szervezésben valósul meg két diákolimpia, melyek megrendezése jelentős többletköltséget von maga után. Másrészt fontos szerepet játszott a keretösszeg tervezésekor az a törekvés is, hogy a nagy hagyományú és szakmailag elismert versenyeknek legyen egy biztos támogatási alapjuk, amelyre számíthatnak.
- Jelentős mértékű, 260 millió forinttal emelt keretösszeg került meghatározásra az *I.3. Ösztöndíj típusú támogatással segíteni kell a kiemelkedően tehetséges hazai és határon túli magyar fiatalokat egyedi fejlesztéssel, beleértve a neves külföldi felsőoktatási intézményben tanuló kiváló fiatalokat, speciális program megvalósításával* programpontnál. A nemzeti fiatal tehetségeinek támogatása (NFTÖ) pályázati kiíráson évről évre nagyobb mértékű a túlpályázás, ezért érdemes az ösztöndíjakra nagyobb hangsúlyt fektetni, hiszen sok fiatal esetében ez az egyetlen lehetőség tehetségük kibontakoztatásának elősegítésében. A programponthoz tartozik a legutóbbi Fórum ülésen már felvázolt *Stipendium Peregrinum* kiválósági ösztöndíjprogram bevezetése is.
- Dr. Illés Boglárka kitért az *I.1.p. Támogatni kell a hazai és határon túli magyar nyelvű szakkollégiumokat, a szakkollégiumok tehetséggondozó programjait* programpont emelésére is. A keretösszeg emelése a Szakkollégiumok Egyeztető Fórumával történt konzultációk eredménye, valamint a keresztény roma szakkollégiumok bevonását célozza a nyílt pályázati kategóriába. (korábbi években meghívott szervezetekként szerepeltek)
- Újdonságként szerepel a *III.6. Támogatni kell a magyar anyanyelvi, valamint a Magyarországon élő nemzetiségek anyanyelvi identitás megőrzését célzó tehetséggondozó programokat* pont, amely olyan horizontális célkitűzést fogalmaz meg, mely korábban is megjelent már a Nemzeti Tehetség Program pályázataiban, de nem volt hozzárendelve indikátor, így kevésbé volt nyomon követhető, látható. Több javaslat is megfogalmazódott arra vonatkozóan, hogy érdemes ezt a programpontot indikátorokkal alátámasztani, így az indikátorok teljesítésének biztosítására 20 millió forintos keretösszeg került javaslatra.
- A másik új programpont, a *III.11. Erősíteni kell a tehetséges fiatalok társadalmi felelősségvállalását, ennek érdekében támogatni kell a tehetséges fiatalok alumni közösségbe szerveződését*, az előző pontnál megfogalmazott okból kifolyólag 100 millió forintos keretösszeg javasolt. A Nemzeti Tehetség Program stratégiai célkitűzése a tehetséges fiatalok megtalálása, segítése, a társadalom számára is láthatóvá váló tehetségek, tehetséggondozó programok támogatása, valamint emellett fontos célkitűzés, hogy a társadalmi felelősségvállalás is része legyen ezeknek a tehetséggondozó programoknak.

- További keretösszeg növekedés tapasztalható a *III.8.b. Támogatni kell a Nemzeti Tehetség Program célkitűzéseit népszerűsítő rendezvényeket, kiadványokat, a program eredményeinek hatásvizsgálatát és bemutatását* pontban. Ennek magyarázata, hogy kiemelkedően fontos, hogy minél többen megismerjék a Nemzeti Tehetség Programot, a Program által felkarolt tehetségeket, támogatott intézményeket, szervezeteket, ezért a kommunikáció területén is fontos az információk folyamatos aktualizálása (honlapok), az intenzívebb megjelenés a népszerűség és népszerűsítés érdekében.

Dr. Illés Boglárka helyettes államtitkár asszony felkérte Krekuska Róbert osztályvezető urat, hogy a 2. napirendi ponthoz kapcsolódóan tartsa meg előadását.

Krekuska Róbert osztályvezető úr röviden tájékoztatta a meghívottakat a Nemzeti Tehetség Program 2019-2020. évi cselekvési program szerkezetéről, amely a 2017-2018. évi cselekvési program szerkezetét követi. Ugyanúgy 3 fő intézkedéscsoportból áll össze, amelyek a feladatokat átfogóan rendezik:

- I. A hazai és a határon túli magyar tehetségek támogatása
 - a tehetségeknek és a tehetségsegítő programoknak a támogatását célzó intézkedéseket foglalja össze
- II. A hazai és a határon túli magyar tehetséggondozó személyek, szervezetek, közösségek támogatása
 - az intézkedések a tehetségsegítő személyek és szervezetek támogatását, megbecsülését, hálózataik megerősítését célozzák
- III. A Nemzeti Tehetség Program megvalósításának segítése, szakmai, intézményi és információs rendszerének továbbfejlesztése
 - az intézkedések a tehetséggondozás területén tevékenykedő különböző szervezetek feladatainak tisztázását, átláthatóvá tételét, tevékenységük összehangolását, koordinációját és továbbfejlesztését célozzák.

Az új cselekvési programban továbbra is biztosítani kívánják a kereteket a megkezdett fejlesztések folytatásához, de a programban új elemek is megjelennek. A források összehangolt és hatékony felhasználása érdekében az intézkedések részletesen egyeztetésre kerültek az érintett szakterületekkel. Ez biztosítja, hogy a Nemzeti Tehetség Program keretében 2019-2020-ra tervezett intézkedések igazodjanak a tehetséggondozás területét érintően megvalósuló más szakterületek fejlesztési céljaihoz és intézkedéseikhez.

Osztályvezető Úr ezt követően ismertette a 2019. évre tervezett pályázati kiírások vonatkozásában a szaktárca legfőbb törekvéseit és a kiírások legfontosabb újdonságait:

- *A pályázatok meghirdetése továbbra is a tanév rendjéhez igazítottan történik* annak érdekében, hogy a nyertes szervezetek a támogatás tényének ismeretében kezdhessék meg a tanévet.
- *A fejlesztési forrásokkal összehangolt tervezés*
Az EFOP-3.2.1 részeként megjelent Tehetségek Magyarországa című kiemelt felhívás keretében, a konvergencia régiókban megvalósuló fejlesztések az NTP 2019. évi kiírásokban tükörprogramként, a Közép-Magyarországi régióban teljesülnének, ehhez biztosítja a javasolt keretfelosztás a szükséges forrásokat. A 2019. évi pályázatok keretében

tehát továbbra is biztosítani kívánják a Közép-magyarországi régióban működő Minősített Tehetséggondozó Műhelyek számára a folyamatos támogatást.

- *Innovatív programok támogatása*
Az elmúlt 2 éves cselekvési terv újdonsága volt a hazai és határon túli magyar pályakezdő, kiemelkedően tehetséges fiatalok példaértékű innovációinak támogatása, amely nagyon népszerű pályázati kategóriának bizonyult. Az idei évben ezért többletforrás bevonásával továbbra is lehetőséget javasolnak biztosítani az innovatív programok megvalósításának támogatására.
- *Versenyek támogatása*
Kiemelten támogatni kívánják a hazai nagy hagyományú és szakmailag elismert országos vagy kárpát-medencei szervezésű hagyományos és online tanulmányi és művészeti versenyeket, továbbá a nemzetközi tudományos és művészeti versenyek hazai megrendezését. Ennek keretében az idei évben két olimpia – a Nemzetközi Biológia Olimpia, valamint a Nemzetközi Csillagászati és Asztrofizikai Olimpia – megrendezéséhez is forrást biztosítanak.
- *Nemzet Fiatal Tehetségeiért Ösztöndíj*
A Nemzet Fiatal Tehetségeiért Ösztöndíjra 2018-ban összesen 1580 pályázat érkezett be. A kiemelten tehetséges hazai és határon túli fiatalok 8-tól 35 éves korig 100.000-1.000.000 Ft összegű ösztöndíj támogatásban részesülhettek. A rendelkezésre álló, többször megnövelt keretösszeg 910 pályázat támogatását tette lehetővé, több mint 392 millió forint összegben. Ahogy Helyettes Államtitkár Asszony már említette, ez a kategória évről évre egyre népszerűbb és szükség van arra, hogy a tehetséges fiatalokat közvetlenül is támogatni lehessen. Az ösztöndíj felhasználható tanulmányaik, továbbképzésük finanszírozására, vagy a korábban számukra nem elérhető tárgyi eszközök – pl.: hangszerek, tudományos segédeszközök – megvásárlására is. Erre tekintettel az ösztöndíjpályázat keretösszegének növelése javasolt.
- *Anyanyelvi identitás megőrzését célzó tehetséggondozó programok támogatása*
A korábbiakhoz képest újdonság, hogy az intézkedés a jövőben nem kizárólag általános irányelvként szerepel a cselekvési tervben, hanem indikátorok és keretösszeg hozzárendelésével annak érdekében, hogy pályázat formájában is lehetőség nyíljon a fenti cél megvalósítására.
- *A társadalmi felelősségvállalás erősítése, alumni közösségbe szerveződés támogatása*
A társadalmi felelősségvállalás erősítése a tehetséggondozás vonatkozásában nagyon fontos, hiszen a tehetséggondozás hasznosulását láthatjuk visszaköszönni ebben az esetben. Erre tekintettel önálló programként jelenik meg a célkitűzés, kiemelt hangsúlyt adva a tehetséges fiatalok társadalmi felelősségvállalásának erősítését, önszerveződések elősegítését, ön-menedzselő, innovációs és vezetői készségeket fejlesztő programok kialakítását célzó programok támogatásának elősegítésére, összhangban a tehetséges fiatalok alumni közösségbe szerveződésének támogatásával.
Cél, hogy a tehetségek a következő generáció tehetségeinek útját egyengessék, őket kivételes képességeikkel kivételes módon segítsék. Mindez hozzájárul ahhoz, hogy a Nemzeti Tehetség Program egyik alapvető stratégiai célkitűzése megvalósuljon.
- *A Nemzeti Tehetségsegítő Kör létrehozásához szükséges feltételrendszer kialakítása*
A Nemzeti Tehetség Program stratégiai dokumentumában – a 126/2008. (XII.4.) OGY határozatban – megfogalmazásra került a Tehetségsegítő Kör létrehozása, mely egy a tehetségek fejlődését és érvényesülését szakmai háttérrel, kapcsolati tőkével, lehetőségek

biztosításával, és/vagy anyagi eszközökkel segítő hazai és külföldi magánszemélyekből és jogi személyek képviselőiből álló platform. A Kör létrehozásával lehetővé válna egy szélesebb körben történő közös gondolkodás, valamint új forráslehetőségek is felszínre kerülhetnének. Ennek érdekében a következő két évben feltérképezésre kerül, hogy milyen feltételek szükségesek a Kör létrehozásához. Ebben valamennyi szakterület és a Fórum segítségére is számítanak.

Dr. Illés Boglárka helyettes államtitkár asszony Levezető Elnökként megkérte a megjelenteket, hogy amennyiben bárkinek kérdése, felvetése van ezen napirendi ponttal kapcsolatban, azt jelezze.

Hozzászólások

Prof. Dr. Pléh Csaba kérdése az I.1.h. Támogatni kell a nemek egyenlő esélyű részvételének biztosítását célzó, speciális tehetséggondozó programokat, különös tekintettel azon tehetség-és tudományterületeken, amelyeken hagyományosan a lányok, nők részvétele alulreprezentált ponttal kapcsolatban: Lehetséges-e konkrétan megfogalmazni a tudományterületet? Mert ez jelenleg nagyon általános.

Prof. Dr. Pléh Csaba megjegyzése általában vagy témája szerint leginkább a III.8 programponthoz: 2019 novemberében kerül ismét megrendezésre Budapesten a Magyar Tudományos Akadémia szervezésében a World Science Forum nemzetközi tudományos fórum. 20 évvel ezelőtt Budapestről indult ez a mozgalom, melynek keretén belül általában szerveződik egy fiatal tudósok fóruma is. Érdemes lenne valamilyen formában a Nemzeti Tehetség Programnak is megjelennie ebben a projektben. Vezértéma - amit a nemzetközi konzorcium állított össze - a tudomány etikájának kérdései, amelyhez a tehetséggondozás felől is hozzá lehetne szólni. A World Science Forum programja még alakítás alatt áll, ezért Professzor Úr javasolja a kapcsolatfelvételt az MTA illetékes munkatársaival. Információk: <https://worldscienceforum.org/>

Kormos Dénes hozzászólása: a Nemzeti Tehetség Program nagyon fontos értéke, hogy egy közösség- és társadalom építő program. A tehetséges fiatalok eredményeinek, produktumainak hasznosulása és bekapcsolása a különböző helyi, térségi folyamatokba, ennek az egyik megvalósulási terepe. A határon túli tehetségszolgáltató tanácsok egyik legnagyobb problémája, hogy hogyan tartják meg a tehetséges fiatalokat, hogyan tudják elősegíteni a kötődések kialakulását annak érdekében, hogy ne hagyják el tartósan hazájukat. Kötődéseket úgy tudnak kialakítani, ha helyben vannak kapcsolatban valamilyen közösséggel vagy a közösséget érintő fontos ügyek részeseivé válnak. Ennek különböző jó gyakorlatai vannak. Örömteli észrevétel a támogatási keretbe bekerült a tehetséges fiatalok közösségbe szerveződésének segítése.

Javasolja, hogy a II.1.c Támogatni kell a Tehetségszolgáltató Tanácsokat, tehetségfejlesztő vagy tehetségfejlesztést is végző szervezeteket, közösségeket, továbbá a tehetségszolgáltató szervezetek hálózatosodását és működését programponthoz futó pályázati kiírás választható programelemei közé is kerüljön be a tehetséges fiatalok közösségbe szervezésének támogatási lehetősége, valamint a fiatalok bevonása a helyi közösségek különböző programjaiba.

Második javaslata a határon túli tehetségszolgáltató tanácsok támogatása meghívásos pályázati kiírás formájában. Ennek indoka, hogy a hazai tanácsok teljesen más erőterben, törvényi keretek között dolgoznak és a nyílt kategória meghatározott tevékenységi köre ezzel állt összhangban. A határon túli tehetségszolgáltató tanácsok (6 tanács) egyedi céljait, programjaik megvalósulását, működésüket hatékonyabban és kiszámíthatóan tudná támogatni a meghívásos

keretrendszer. A Fórum támogatását kéri, hogy a 2019. évi pályázati körben a határon túli tehetségsegítő tanácsok meghívott szervezetként vehessenek részt a programban.

Lórántné Horváth Tímea Sarolta hozzászólása: az I.1.b. Támogatni kell a hazai és határon túli köznevelési intézmények, iskolai rendszerű szakképzést folytató intézmények tehetséggondozó programjait pont indikátorai (legalább 150 támogatott program, amelyből legalább 5 szakképzési program) meghatározásának vonatkozásában a véleménye egyrészt, hogy nagyon jó, hogy a szakképzés megjelenik indikátor szinten is a cselekvési programban. A szakképzés még egy felfedezésre váró terület nagyon sok kinccsel és meglátása szerint sok lehetőség rejlik a szakképzésben résztvevő fiatalok tehetségének keresésében, megtalálásában. Másrészt viszont a meghatározott indikátor szám a támogatási összeget visszaosztva a harmincad részét jelenti a keretösszegnek, amely arányaiban nagyon kevés. A keretösszeg vagy az arány növelését javasolja.

Pósán László technikai jellegű felvetése, hogy mivel a 2019. évi keretösszeg adott, azon hozzászólások esetében, amelyek keretnövekedést javasolnak bizonyos pontokban, meg kell adni azt is, hogy mely pontok terhére vennék el a kívánt összeget.

Dr. Illés Boglárka válasza Lórántné Horváth Tímea Sarolta részére: A Nemzeti Tehetség Program 2019-2020. évi cselekvési programját Kormányhatározat rögzítette, így a cselekvési pontokhoz rendelt indikátorokat is, ettől eltérni nem lehetséges. Mindenképpen előre lépés, hogy a szakképzés indikátor szinten is megjelent a cselekvési tervben. A meghatározott indikátor a minimum támogatható programokat jelenti, nem zárja ki további szakképzési programok támogatását.

Dr. Illés Boglárka válasza Kormos Dénes részére: Figyelmébe ajánlja a Magyar Ifjúsági Konferenciát, amely legfőbb célkitűzése a fiatalok szülőföldön való boldogulásának elősegítése a Kárpát-medencében és a diaszpórában. Köszöni javaslatát arra nézve, hogy a tehetséges fiatalok közösségbe szervezésének támogatása programelemként beépítésre kerüljön a II.1.c. pontba. A pályázati kiírások kialakítása folyamatban van, ezért az Esélyteremtési Főosztály részéről felajánlják az egyeztetési lehetőséget a pályázat tartalmi elemeinek meghatározására. A meghívásos szervezeti körbe való bevonásnál pedig szem előtt kell tartani, hogy a meghívásos és a nyílt pályázatok közötti arány mind számát, mind összegét tekintve kiegyensúlyozott maradjon. Tekintettel arra, hogy nem nagy számról és összegről lenne szó, amennyiben ezt a Fórum támogatja, lehetőség van rá.

Dr. Illés Boglárka válasza Prof. Dr. Pléh Csaba által felvetett kérdésekre:

Fiatal Tudósok Fóruma kimondottan egy olyan kezdeményezés lehetne, amely a társadalmi felelősségvállalás programpontra beilleszthető, ezért köszönetet mondott a javaslatért és felveszik a kapcsolatot az említett elérhetőségen.

Az I.1.h ponthoz tett felvetéssel kapcsolatban, ahogy korábban említette, a Kormányhatározatban megfogalmazott szövegtől eltérni már nem lehetséges. A cselekvési pontok megfogalmazásánál arra törekednek, hogy inkább legyen tágabb az a fogalom rendszer vagy fogalom keret, amelyben gondolkodni lehet és a pályázati felhívásban történjen a pontosítás és a konkrétumok megadása. A felvetés jelen ponthoz kapcsolódó pályázati kiírásban teljesül, de a Főosztály ebben az esetben is nyitott bármilyen további konkrét javaslatra, amely még beépíthető a kiírásba.

Dr. Illés Boglárka helyettes államtitkár asszony Levezető Elnökként megkérte a megjelenteket, hogy amennyiben bárkinek további kérdése, felvetése van ezen napirendi ponttal kapcsolatban, azt jelezze.

Kormos Dénes kezdeményezte a Fórum tagok szavazattal történő támogatását és állásfoglalását arra nézve, hogy a határon túli tehetségsegítő tanácsoknak meghívásos pályázat útján legyen lehetőségük pályázatot benyújtani.

2/2019. (IV.16) számú határozati javaslat

Nemzeti Tehetségügyi Koordinációs Fórum elfogadja a Nemzeti Tehetség Program végrehajtásának 2019-2020. évi cselekvési programja alapján 2019-ben kiírásra kerülő pályázatok forrásfelosztásra vonatkozó javaslatot az alábbi módosítással és az alábbi kiegészítésekkel:

- a köznevelési terület kérésére az I.1.1 pontból az I.1.m pontba forrásátcsoportosítás történik;
- a határon túli tehetségsegítő tanácsok javaslatainak figyelembe vételével kerül kidolgozásra a II.1.c ponthoz kapcsolódó pályázati kiírásban megfogalmazott támogatható tevékenységek köre;
- a határon túli tehetségsegítő tanácsok, mint meghívott szervezetek vegyenek részt a 2019. évi pályázati körben.

Szavazás

2/2019. (IV.16) számú határozat

Nemzeti Tehetségügyi Koordinációs Fórum egyhangúlag elfogadta a Nemzeti Tehetség Program végrehajtásának 2019-2020. évi cselekvési programja alapján 2019-ben kiírásra kerülő pályázatok forrásfelosztásra vonatkozó javaslatot.

3. Egyebek

Dr. Illés Boglárka egy további gondolattal egészítette ki az elhangzottakat és két jövőbeni feladatot ismertetett a Fórum tagjaival:

- a Nemzeti Tehetségsegítő Kör vonatkozásában munkacsoport felállítását javasolja a Minisztériumon belül és szívesen látja mindazokat, akik részt vennének a feltételek kialakításában.
- A Fórum civil delegáltjai 2017 májusában kerültek kinevezésre, mandátumuk 2 évre szól. Ezért 2019-ben a pályázati kiírások megjelenését követően kerül sor az újabb civil választásra a Fórum folyamatos működésének érdekében.
- A Fórum új ügyrendjének javaslata kerül előkészítésre, amelyet elektronikus úton továbbítanak a Fórum tagok részére, hogy lehetőség szerint elektronikus úton kerüljön véleményezésre.

Dr. Illés Boglárka helyettes államtitkár asszony Levezető Elnökként megkérte a megjelenteket, hogy amennyiben bárkinek kérdése, észrevétele, felvetése van az érintett témákkal kapcsolatban jelezze.

Hozzászólás nem történt.

Dr. Illés Boglárka megköszönte a Fórum tagjainak a konstruktív munkát, a részvételt és az ülést lezárta.

Budapest, 2019. április 16.

Dr. Illés Boglárka
ifjúságpolitikáért és esélyteremtésért
felelős helyettes államtitkár

Binder Eufrozina
a Fórum titkára

